

Skudutiškio šaltinis

Turistinė vertė

Sinonimai

Nėra

Koordinatės

LKS: 591619; 6139882

Adresas

Skudutiškis, Molėtų r. sav.

Apie 700 m į šiaurės vakarus nuo Skudutiškio bažnyčios, miške

Aplinka

Mišraus miško aikštelė, kurioje susilieja iš dviejų šaltinių, trykstančių upelio šlaituose, vanduo. Miško aikštelė gražiai tvarkoma. Nuo Skudutiškio iki šaltinio ir šventos vietos gražiai prižiūrėtas takas.

Dabartinė būklė, kaptazas

Kaptažo įrenginių nėra.

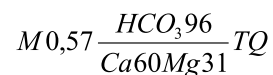
Vandens fizikinės savybės

Nenustatyta.

Vandens cheminės savybės

Šaltinio vanduo gėlas, turi daug mineralinių medžiagų. Bendroji mineralizacija 569 mg/l. Jis kietas, pasižymi virinant lengvai pašalinamu kietumu. Bendrasis vandens kietumas 6,34 mg-ekv/l. Vandenyje aptikta nedidelė nitrato (0,51 mg/l) ir amonio (0,47 mg/l) koncentracija. Ištirpusios geležies koncentracija buvo 0,27 mg/l.

Cheminės sudėties formulė (ekv/%)

Nustatomo komponento pavadinimas	Nustatyta vertė		
	mg/l	mg-ekv/l	ekv. proc.
Ištirpusių mineralinių medžiagų suma	569		
Sausoji liekana 180 °C	354		
Bendrasis kietumas		6,34	
Karbonatinis kietumas		6,34	
Nekarbonatinis kietumas		0,00	
Anijonai:			
Chloridai, Cl ⁻	2,62	0,07	0,95
Sulfatai, SO ₄ ²⁻	11,26	0,23	3,14
Hidrokarbonatai, HCO ₃ ⁻	428,06	7,02	95,77
Nitritai, NO ₂ ⁻	< 0,02	0,00	0,00
Nitratai, NO ₃ ⁻	0,51	0,01	0,14
Katijonai:			
Natris, Na ⁺	11,54	0,50	7,16
Kalis, K ⁺	4,61	0,12	1,72
Kalcis, Ca ²⁺	84,20	4,20	60,17
Magnis, Mg ²⁺	26,04	2,14	30,66
Amoniakas, NH ₄ ⁺	0,47	0,02	0,29
Kitos analitės:			
pH, pH vienetai 20 °C	7,57		
Permanganato skaičius, mg O/l			
Bendroji geležis, mg/l	0,27		
Savitasis elektros laidis, μS/cm	622		

Tautosakinės, kraštotyrinės, istorinės žinios

Netoli Skudutiškio gyvenvietės, miške, Skudutės upelio ir čia pat iš drėgnos pievos šlaito šaltiniu ištryškusio mažo upeliuko santakoje stūkso įspūdingi akmenys. Vietos žmonių įsitikinimu, ant vieno iš akmenų yra įspausta Marijos pėda, o šaltinis turi gydomąją galią. Pasakojama, kad ši šventvietė maro metais apsaugojo Skudutiškio apylinkių žmones nuo baisaus užkrato. Skudutiškyje yra 1724 metais pastatyta Šv. Trejybės bažnyčia. Kasmet per Šv. Trejybės atlaidus iš tolimiausių vietovių sugūžėję žmonės iš bažnyčios be kunigo keliauja į miškelį prie šventų akmenų ir švento šaltinio. Suklupę prie švento akmens meldžiasi, bučiuoja akmenį, skuta nuo jo paviršiaus samanais ir, parsinešę

namo, naudoja gydymui. Paskui eina prie upelio, meldžiasi, brenda į vandenį, prausiasi, šlakstosi, pasisemia vandens ir nešasi namo... Tokiu būdu sveikieji siekia apsisaugoti nuo ligų, o ligoniai trokšta pasveikti. Kai kas dar ir iš upelio dugno, kaip paaiškino, gydymui pasirenka akmenukų. Ne vienas prakalbintas maldininkas, kartais braukdamas ašarą, pasakojo apie savo paties arba savo artimųjų stebuklingą išgyjimą, apsilankius šioje šventoje vietoje. Pagarbą čia dunksantiems akmenims ir čiurlenančiam šaltinio vandeniui liudija ir 1996 metais nugirstas dviejų moterų pokalbis: „Nebuvau šiandien bažnyčioje, bet tiek to – čia juk dar šventesnė vieta...“

Tipas

Krintantis, erozinis

Režimas

Nuolatinio veikimo

Vandeningumas

Neįvertintas

Vandens tipas

Kalcio, magnio hidrokarbonatinis

Aprašė:

A. Grigienė, V. Mikulėnas, 2009,
K. Kadūnas 2014